

Tanach

For *Olim*

Reform for Meaningful Learning Program

Instructions to examinees

א. Duration of exam: Two and a half hours

ב. Exam structure and breakdown of points:

This exam consists of two parts.

Part One — (2×20) — 40 points

Part Two — (3×20) — 60 points

Total — 100 points

ג. Material that may be used during the exam:

A full Hebrew Tanach, as well as a translated Tanach, without any commentary or additions.

You may use a Tanach with maps.

You may use a Hebrew-other language / other language-Hebrew dictionary.

ד. Special instructions:

(1) Do not copy the question, but do write the number of the question you are answering.

(2) Stay on topic. Pay attention to your handwriting, spelling and punctuation.

Note: In the passages photocopied from the Tanach, the name of God is written as: 'ה'.

Write only in the answer booklet. Use separate pages for everything you want to use as draft material (outlines, calculations, etc.). Write "טיוטה" at the top of each draft page. Writing draft material on papers outside the answer booklet could lead to disqualification of your exam!

Good Luck!

תנ"ך

לעולים חדשים

על פי תכנית הרפורמה ללמידה משמעותית

הוראות לנבח

א. משך הבחינה: שתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה:

בשאלון זה שני פרקים.

פרק ראשון — (20×2) — 40 נקודות

פרק שני — (20×3) — 60 נקודות

סה"כ — 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש:

תנ"ך עברי שלם בלי פירושים ובלי תוספות.

מותר להשתמש בתנ"ך מתורגם.

מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.

מותר להשתמש במילון לועזי-עברי / עברי-לועזי.

ד. הוראות מיוחדות:

(1) אל תעתיק את השאלה; כתוב את מספרה בלבד.

(2) התרכז בנושא. שים לב לכתב, לכתוב ולפיסוק.

הערה: בקטעים המצולמים מן התנ"ך השם המפורש בא בצורת ה'.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה). רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים מחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

בהצלחה!

Questions

Part One – Beginnings (40 points)

Answer two of the questions 1-3 (each question – 20 points).

1. Read בראשית 1, 5-14.

ה וַיֵּרָא ה' כִּי רָבָה רָעַת הָאָדָם בָּאָרֶץ וּכְלִי-יֵצֶר מַחֲשָׁבֹת
ו לִבּוֹ רָק רָע כָּל-הַיּוֹם: וַיִּנָּחַם ה' כִּי-עָשָׂה אֶת-הָאָדָם
ז בָּאָרֶץ וַיִּתְּעַצֵּב אֶל-לִבּוֹ: וַיֹּאמֶר ה' אֲמַחֶה אֶת-הָאָדָם
אֲשֶׁר-בָּרָאתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד-בְּהֵמָה עַד-
ח רֶמֶשׂ וְעַד-עוֹף הַשָּׁמַיִם כִּי נָחַמְתִּי כִּי עָשִׂיתִם: וְנָח מִצָּא חַן
בְּעֵינֵי ה':

ט אֱלֹהִי תוֹלְדֹת נָח אִישׁ צִדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדֹרֹתָיו אֶת-
י הָאֱלֹהִים הִתְהַלֵּךְ-נֹחַ: וַיּוֹלֶד נֹחַ שְׁלֹשָׁה בָנִים אֶת-שֵׁם אֶת-
יא חָם וְאֶת-יָפֶת: וַתִּשְׁחַת הָאָרֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַתִּמְלֹא הָאָרֶץ
יב חָמָס: וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת-הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה כִּי-הִשְׁחִית כָּל-
יג בָּשָׂר אֶת-דְּרָכָו עַל-הָאָרֶץ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ
קֵץ כָּל-בָּשָׂר בָּא לִפְנֵי כִי-מְלָאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם וְהִנֵּי
יד מִשְׁחִיתָם אֶת-הָאָרֶץ: עֲשֵׂה לְךָ תֵּבֶת לָךְ תִּבְתַּת עֲצֵי-גִפְרִית קָנִים תַּעֲשֶׂה
אֶת-הַתֵּבָה וְכִפַּרְתָּ אֹתָהּ מִבַּיִת וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר:

א. Read verses 5-7 in the passage above and also read בראשית 31, א'.

(1) According to בראשית 31, א', what was God's opinion of the world he had created? What change occurred in God's opinion of the world, according to verses 5-7 in the passage above? (6 points)

(2) According to verses 5-7 in the passage above, what was the reason for the change in God's opinion? (6 points)

ב. Verses 11-13 contain several words based on the root ש-ח-ת.

Explain how the principle of "measure for measure" ["מידה כנגד מידה"] is reflected in the repeated use of this root. (8 points)

Note: The exam continues on page 4.

2. Read בראשית 1-18, י"ז, בראשית.

וַיְהִי
אָבְרָם בֶּן־תְּשָׁעִים שָׁנָה וַתִּשְׁעַ שְׁנֵים וַיֵּרָא ה' אֶל־אַבְרָם
ב וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי־אֵל שְׂדֵי הַתְּהֵלֶךְ לִפְנֵי וְהָיָה תָמִים: וְאַתָּה
ג בְּרִיתִי בֵינִי וּבֵינְךָ וְאַרְבָּה אוֹתְךָ בְּמֵאֵד מֵאֵד: וַיִּפֹּל אַבְרָם
ד עַל־פָּנָיו וַיְדַבֵּר אֵתּוֹ אֱלֹהִים לֵאמֹר: אֲנִי הִנֵּה בְרִיתִי אִתְּךָ
ה וְהָיִיתָ לְאָבִי הַמּוֹן גּוֹיִם: וְלֹא־יִקְרָא עוֹד אֶת־שִׁמְךָ אַבְרָם
ו וְהָיָה שִׁמְךָ אַבְרָהָם כִּי אֲב־הַמּוֹן גּוֹיִם נִתַּתִּיךָ: וְהִפְרַתִּי אֶתְךָ
ז בְּמֵאֵד מֵאֵד וְנִתַּתִּיךָ לְגוֹיִם וּמַלְכִּים מִמֶּךָ יֵצְאוּ: וְהִקְמַתִּי אֶת־
בְּרִיתִי בֵינִי וּבֵינְךָ וּבֵין זֶרַעְךָ אַחֲרֶיךָ לְדֹדְתָם לְבְרִית עוֹלָם
ח לַהֲיוֹת לְךָ לְאֱלֹהִים וּלְזֶרַעְךָ אַחֲרֶיךָ: וְנָתַתִּי לְךָ וּלְזֶרַעְךָ אַחֲרֶיךָ
אֶת־אֶרֶץ מִגְדֹן אֶת כָּל־אֶרֶץ כְּנָעַן לְאַחֲזָתָ עוֹלָם וְהָיִיתִי
ט לָהֶם לְאֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי
י תִשְׁמֹר אֶתָּה וְזֶרַעְךָ אַחֲרֶיךָ לְדֹדְתָם: זֹאת בְּרִיתִי אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּ
יא בֵינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין זֶרַעְךָ אַחֲרֶיךָ הַמּוֹל לָכֶם כָּל־זָכָר: וּנְמַלְתֶּם
יב אֶת בְּשָׂר עֶרְלַתְכֶם וְהָיָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם: וּבֶן־
שְׁמֹנֶת יָמִים יְמַלְּ לָכֶם כָּל־זָכָר לְדֹדְתֵיכֶם יֶלֶד בֵּית וּמִקְנֵת־
יג כֶּסֶף מִכָּל בֶּן־נָכָר אֲשֶׁר לֹא מִזֶּרַעְךָ הוּא: הַמּוֹל וְיְמַלְּ יֶלֶד
יד בֵּיתְךָ וּמִקְנֵת כֶּסֶף וְהָיְתָה בְרִיתִי בְּבִשְׂרְכֶם לְבְרִית עוֹלָם:
וְעָרְלוּ זָכָר אֲשֶׁר לֹא־יְמַלְּ אֶת־בְּשָׂר עֶרְלָתוֹ וְנִכְרְתָה הִנֵּפֶשׁ
טו הַהוּא מֵעַמִּי אֶת־בְּרִיתִי הַפֶּדֶ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
אֶל־אַבְרָהָם שְׂרִי אֲשַׁתְּךָ לֹא־תִקְרָא אֶת־שְׁמָהּ שְׂרִי כִּי שְׂרָה
טז שְׁמָהּ: וּבִרְכַּתִּי אֶתָּה וְגַם נָתַתִּי מִמֶּנָּה לְךָ בֶּן וּבִרְכַּתִּיהָ וְהָיְתָה
יז לְגוֹיִם מִלְּבִי עַמִּים מִמֶּנָּה יִהְיוּ: וַיִּפֹּל אַבְרָהָם עַל־פָּנָיו וַיִּצְחַק
וַיֹּאמֶר בְּלִבִּי הִלְבֵּן מֵאֵה־שָׁנָה יוֹלֵד וְאִם־שְׂרָה הִבְתִּי־תִשְׁעִים
יח שָׁנָה תֵּלֵד: וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־הָאֱלֹהִים לוֹ יִשְׁמַעְאֵל יְחִיָּה
לִפְנֶיךָ:

- א. Read verses 2-14 in the passage on the previous page.
- (1) In verses 2-8, God makes several promises to Avraham. Explain two of these promises. Base your answer on the text. (5 points)
 - (2) According to verses 10-14, what does God command Avraham to do? (5 points)
- ב. (1) Some opinions hold that Avraham is doubtful of God's promises. Bring one indication from verses 15-18 that supports this opinion, and explain it. (5 points)
- (2) Do you identify with Avraham's reaction, as described in verses 17-18? Explain your answer. (5 points)

3. Read שמות, 'א, 15-22.

ט וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ מִצְרַיִם לַמִּילֵדוֹת הָעִבְרִית אֲשֶׁר שָׁם הָאֶחָת שְׁפָרָה
טז וְשֵׁם הַשֵּׁנִית פּוּעָה: וַיֹּאמֶר בְּיָלֶדְכֶן אֶת־הָעִבְרִיּוֹת וּרְאִיתֶן עַל־
יז הָאֲבָנִים אֲסִפֶּן הוּא וְהַמֶּתֶן אֹתוֹ וְאִם־בֵּת הוּא וְחִיָּה: וּתִירָאֵן
ח הַמִּילֵדוֹת אֶת־הָאֱלֹהִים וְלֹא עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהֵן מֶלֶךְ
ט מִצְרַיִם וַתַּחֲיֶינָן אֶת־הַיִּלָּדִים: וַיִּקְרָא מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לַמִּילֵדוֹת
י וַיֹּאמֶר לָהֶן מִדּוּעַ עֲשִׂיתֶן הַדָּבָר הַזֶּה וַתַּחֲיֶינָן אֶת־הַיִּלָּדִים:
יא וַתֹּאמְרֶנָּה הַמִּילֵדוֹת אֶל־פְּרֹעָה כִּי לֹא כְנָשִׁים הַמִּצְרִית הָעִבְרִית
ב כִּי־חַיּוֹת הֵנָּה בְּטָרִם תָּבוֹא אֱלֹהֵן הַמִּילֵדוֹת וְיִלְדוּ: וַיִּטֹּב
ג אֱלֹהִים לַמִּילֵדוֹת וַיִּרְבּוּ הָעָם וַיַּעֲצֻמוּ מְאֹד: וַיְהִי כִּי־יִרְאוּ
ד הַמִּילֵדוֹת אֶת־הָאֱלֹהִים וַיַּעַשׂ לָהֶם בָּתִּים: וַיָּצִו פְּרֹעָה לְכָל־
ה עַמּוֹ לֵאמֹר כָּל־הַבֶּן הַיָּלּוּד הַיְּאֻרָּה תִּשְׁלִיכֻהוּ וְכָל־תֵּבַת
ו תַּחֲיִין:

- א. In this passage, Pharaoh's decrees become increasingly harsh.
- (1) Explain Pharaoh's instruction to the Hebrew midwives, as described in verse 16. Why is the command that Pharaoh gives in verse 22 harsher than his instruction to the midwives? (6 points)
 - (2) According to the passage, what was the reason that Pharaoh made the decree harsher? (4 points)
- ב. Now read שמות, 'ב, 1-4.
- How did Moshe's mother contend with Pharaoh's decree described in שמות, 'א, 22? Explain two ways in which she coped with the decree. (10 points)

Part Two – A People and its Land (60 points)

Answer three of the questions 4-7 (each question – 20 points).

4. Read שמואל א 4-7, י"ז, 37-47.

4-7, י"ז, שמואל א

ד וַיֵּצֵא אִישׁ־הַבָּנִים מִמִּחְנוֹת פְּלִשְׁתִּים גְּלִית שְׁמוֹ מִגֶּת גְּבֵהוּ
ה שֵׁשׁ אַמּוֹת וְזֶרֶת: וְכֹבֵעַ נְחֹשֶׁת עַל־רֹאשׁוֹ וְשָׂרִיזִן קֶשֶׁקֶשִׁים
הוא לְבוּשׁ וּמִשְׁקַל הַשָּׂרִיזִן חֲמִשָּׁת־אֲלָפִים שְׁקָלִים נְחֹשֶׁת:
וּמִצָּחַת נְחֹשֶׁת עַל־רִגְלָיו וְכִידוֹן נְחֹשֶׁת בֵּין בְּתַפּוּי: וְחֵץ חֲנִיתוֹ
וּפָנּוּל אֲדָגִים וְלִהְבֵּת חֲנִיתוֹ שֵׁשׁ־מֵאוֹת שְׁקָלִים בָּרוֹל וְנִשָּׂא
הַצֵּנָה הַלֵּךְ לַפָּנּוּ:

37-47, י"ז, שמואל א

ז וַיֹּאמֶר דָּוִד הִנֵּה אֲשֶׁר
הַצֵּלְנִי מִיַּד הָאֲרִי וּמִיַּד הַדָּב הוא יִצְלֵנִי מִיַּד הַפְּלִשְׁתִּי
הַזֶּה וַיֹּאמֶר שָׂאוּל אֶל־דָּוִד לֵךְ וְהִנֵּה יְהִי
ח עִמָּךְ: וַיִּלְבֹּשׁ שָׂאוּל אֶת־דָּוִד מִדְּיוֹ וְנָתַן קֹבֵעַ נְחֹשֶׁת עַל־
ט רֹאשׁוֹ וַיִּלְבֹּשׁ אֹתוֹ שָׂרִיזִן: וַיַּחְגֵּר דָּוִד אֶת־חֶרֶבּוֹ מֵעַל לַמִּדְּיוֹ
וַיֵּאֵל לְלַכְתָּ בִּי לֹא־נִסֶּה וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־שָׂאוּל לֹא אוֹכַל
מ לָלֶכֶת בְּאֵלֶּה בִּי לֹא נִסִּיתִי וַיִּסְרֵם דָּוִד מֵעָלָיו: וַיִּקַּח מִקְלָו
בִּידוֹ וַיַּחְחֲרוּ חֲמִשָּׁה חֲלָקֵי אַבְנִים מִן־הַנֶּחֱל וַיִּשֶׂם אֹתָם
בְּכָלִי הָרַעִים אֲשֶׁר־לוֹ וּבִלְקוּט וּקְלָעוֹ בִּידוֹ וַיַּגֵּשׁ אֶל־
מא הַפְּלִשְׁתִּי: וַיֵּלֶךְ הַפְּלִשְׁתִּי הַלֵּךְ וּקְרַב אֶל־דָּוִד וְהָאִישׁ נִשָּׂא
מב הַצֵּנָה לַפָּנּוּ: וַיַּבֵּט הַפְּלִשְׁתִּי וַיִּרְאֶה אֶת־דָּוִד וַיִּבְזֶהוּ כִּי־הִיָּה
מג זָעֵר וְאִדְמָנִי עֵס־יִפֶּה מְרָאָה: וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־דָּוִד הַכֹּלֵב
אֲנֹכִי כִּי־אַתָּה בֶּאֱ־אֵלֵי בַּמִּקְלֹת וַיִּקְלַל הַפְּלִשְׁתִּי אֶת־דָּוִד
מד בְּאֵלֵהֶיו: וַיֹּאמֶר הַפְּלִשְׁתִּי אֶל־דָּוִד לֵכָה אֵלַי וְאַתְנֶה אֶת־
מה בְּשַׂרְךָ לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבַהֲמַת הַשָּׂדֶה:
דָּוִד אֶל־הַפְּלִשְׁתִּי אַתָּה בֶּאֱ־אֵלֵי בַּחֶרֶב וּבַחֲנִית וּבְכִידוֹן וְאֲנֹכִי
בֶּאֱ־אֵלֶיךָ בְּשֵׁם ה' צְבָאוֹת אֱלֹהֵי מַעֲרֹכֹת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר

(Note: The passage continues on the next page, followed by the questions.)

/continued on page 7/

מו חֲרַפְתָּ: הַיּוֹם הַזֶּה יִסְגְּרָךְ ה' בְּיָדָיו וּבְכַתְיֶיךָ וַיַּסְרֶתֶנִי אֶת־
רֹאשִׁי מֵעַלְיֶיךָ וְנָתַתִּי פָגֶר מַחֲנֶה פְּלִשְׁתִּים הַיּוֹם הַזֶּה לְעוֹף
הַשָּׁמַיִם וּלְחַיֵּית הָאָרֶץ וַיֵּדְעוּ כָּל־הָאָרֶץ כִּי יֵשׁ אֱלֹהִים
מז לְיִשְׂרָאֵל: וַיֵּדְעוּ כָּל־הַקָּהָל הַזֶּה כִּי־לֹא בְחָרָב וּבְחֲנִית יְהוֹשִׁיעַ
ה' כִּי לְה' הַמִּלְחָמָה וְנָתַן אֶתְכֶם בְּיָדָיו:

- א. Read verses 4-7 and 39-40 in the passage above.

Explain two details described in these verses that make David's victory over Goliath [גלית] even greater.

Base your answer on the text.

(10 points)

- ב. Read verses 37 and 45-47 in the passage above.

These verses give us to understand that man alone cannot be victorious in war.

Explain this statement. Bring two indications from the passage to support this statement, and explain them.

(10 points)

5. Read מלכים א, 25-33.

וַיָּבֵן
יִרְבֵּעַם אֶת-שֹׁכֶם בְּהַר אֶפְרַיִם וַיֵּשֶׁב בָּהּ וַיֵּצֵא מִשָּׁם וַיָּבֵן אֶת-
פְּנוּאֵל: וַיֹּאמֶר יִרְבֵּעַם בָּלְבֹו עֵתָה תָּשׁוּב הַמַּמְלָכָה לְבֵית-
דָּוִד: אִם-יֵעָלֶה הָעָם הַזֶּה לַעֲשׂוֹת זִבְחִים בְּבֵית-הָיְהוָה
בִּירוּשָׁלַם וְשָׁב לֵב הָעָם הַזֶּה אֶל-אֲדֹנֵיהֶם אֶל-רַחֲבֵעַם מֶלֶךְ
יְהוּדָה וְהִרְגָנִי וְשָׁבוּ אֶל-רַחֲבֵעַם מֶלֶךְ-יְהוּדָה: וַיִּעַן הַמֶּלֶךְ
וַיַּעַשׂ שְׁנֵי עֲגָלֵי זָהָב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים רַב-לָכֶם מַעֲלוֹת יְרוּשָׁלַם
הִנֵּה אֵלֶיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָעֹלֹךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: וַיִּשֶׁם אֶת-
הָאֶחָד בְּבֵית-אֵל וְאֶת-הָאֶחָד נָתַן בְּדָן: וַיְהִי הַדְּבָר הַזֶּה
לְחֹטְאָת וַיָּלְכוּ הָעָם לִפְנֵי הָאֶחָד עַד-דָּן: וַיַּעַשׂ אֶת-בָּיִת בָּמֹת
וַיַּעַשׂ כִּהְנִים מִקְצוֹת הָעָם אֲשֶׁר לֹא-הָיוּ מִבְּנֵי לֹוִי: וַיַּעַשׂ
יִרְבֵּעַם וְחָג בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בַּחֲמִשָּׁה-עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ כַּחַג
אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וַיַּעַל עַל-הַמִּזְבֵּחַ כֶּן עָשָׂה בְּבֵית-אֵל לִזְבֹּחַ
לְעֹגֻלִים אֲשֶׁר-עָשָׂה וְהַעֲמִיד בְּבֵית אֵל אֶת-כִּהְנֵי הַבָּמֹת
אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיַּעַל עַל-הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר-עָשָׂה בְּבֵית-אֵל בַּחֲמִשָּׁה
עָשָׂר יוֹם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בַּחֹדֶשׁ אֲשֶׁר-בָּרָא מִלְכָּד וַיַּעַשׂ חָג
מִלְכָּד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעַל עַל-הַמִּזְבֵּחַ לְהִקְטִיר:

- א. (1) Name two actions that Yerove'am [ירבעם] performed in order to secure his kingdom and explain how each of these actions secured his kingdom. (8 points)
- (2) Read verses 26-27 in the passage above.
Based on these verses, some opinions hold that Yerove'am's actions also stemmed from personal concern.
Explain this opinion. (4 points)
- ב. Give one expression from the passage above that reflects the negative opinion of Yerove'am's actions held by the author of this chapter.
Explain your answer. (8 points)

Note: The exam continues on page 10.

6. Read ירמיה 1-14, כ"ח, ירמיה

וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַהִיא בִּרְאשִׁית מַמְלַכַּת
צָדִיקָה מֶלֶךְ־יְהוּדָה בִּשְׁנַת הָרִבְעִית בְּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי אָמַר
אֵלַי חֲנַנְיָה בֶן־עֲזוּרָה הַנָּבִיא אֲשֶׁר מַגְבֵּעוֹן בְּבֵית ה' לַעֲיִנִי
הַפְּהָנִים וְכָל־הָעָם לֵאמֹר: כֹּה־אָמַר ה' צְבָאוֹת אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר שְׁבֹרְתִי אֶת־עַל מֶלֶךְ בָּבֶל: בְּעוֹד וְשָׁנִים
יָמִים אֲנִי מָשִׁיב אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֶת־כָּל־כְּלֵי בֵּית ה'
אֲשֶׁר לָקַח נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיְבִיאֵם
בָּבֶל: וְאֶת־יְכֹנְיָה בֶן־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־כָּל־גְּלוֹת
יְהוּדָה הַבָּאִים בָּבֶלָה אֲנִי מָשִׁיב אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה נֹאס־ה'
כִּי אֲשַׁבֵּר אֶת־עַל מֶלֶךְ בָּבֶל: וַיֹּאמֶר יִרְמְיָה הַנָּבִיא אֶל־
חֲנַנְיָה הַנָּבִיא לַעֲיִנִי הַפְּהָנִים וְלַעֲיִנִי כָל־הָעָם הָעֹמְדִים בְּבֵית
ה': וַיֹּאמֶר יִרְמְיָה הַנָּבִיא אִמֵּן כֵּן יַעֲשֶׂה ה' יְקֻם ה'
אֶת־דְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר נִפְּאֵת לְהָשִׁיב כְּלֵי בֵּית ה' וְכָל־הַגּוֹלָה
מִבָּבֶל אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה: אֲךָ שָׁמַע־נָא הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי
דֹּבֵר בְּאָזְנוֹךָ וּבְאָזְנִי כָל־הָעָם: הַנָּבִיאִים אֲשֶׁר הָיוּ לִפְנֵי וּלְפָנֶיךָ
מִן־הָעוֹלָם וַיִּנְבְּאוּ אֶל־אַרְצוֹת רַבּוֹת וְעַל־מַמְלָכוֹת גְּדוֹלוֹת
לְמַלְחָמָה וּלְדַעָה וּלְדָבָר: הַנָּבִיא אֲשֶׁר יִנְבֵּא לְשָׁלוֹם בִּבְנֵי
דָּבָר הַנָּבִיא יוֹדַע הַנָּבִיא אֲשֶׁר־שָׁלְחוּ ה': בְּאַמְתּ: וַיִּקָּח
חֲנַנְיָה הַנָּבִיא אֶת־הַמּוֹטָה מֵעַל צוּרָר יִרְמְיָה הַנָּבִיא
וַיִּשְׁבְּרָהּ: וַיֹּאמֶר חֲנַנְיָה לַעֲיִנִי כָל־הָעָם לֵאמֹר כֹּה אָמַר
ה' כֹּכָה אֲשַׁבֵּר אֶת־עַל וְנִבְכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּעוֹד
שָׁנִים יָמִים מֵעַל צוּרָר כָּל־הַגּוֹיִם וַיִּלֶּךְ יִרְמְיָה הַנָּבִיא
לְדַרְכּוֹ: וַיְהִי דְבַר־ה' אֶל־יִרְמְיָה אַחֲרֵי
שְׁבוֹר חֲנַנְיָה הַנָּבִיא אֶת־הַמּוֹטָה מֵעַל צוּרָר יִרְמְיָה הַנָּבִיא
לֵאמֹר: הַלֹּךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־חֲנַנְיָה לֵאמֹר כֹּה אָמַר ה' מוֹטָת
עֵץ שְׁבֹרֶת וְעִשִׂית תַּחְתִּיהֶן מוֹטוֹת בְּרוֹז: כִּי כֹה־אָמַר ה'
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל בְּרוֹז נָתַתִּי עַל־צוּרָר וְכָל־
הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה לְעַבְדֹתִי נִבְכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וְעַבְדָּהוּ
וְגַם אֶת־חֵית הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לוֹ:

- א. (1) The words spoken by Hanania [חנניה] in verses 3-4 refer to a historical event that took place in Yehuda. What was this event and in what secular year did it take place? (4 points)
- (2) Based on verses 2-4, describe two of Hanania's prophecies that might have raised hopes for a better future. Explain these prophecies. (6 points)
- ב. Read verses 10-14 in the passage above.
- (1) The prophet Hanania broke the yoke [מוטה] that the prophet Yirmiya [ירמיה] bore on his neck. Explain the symbolic significance of breaking the yoke. (5 points)
- (2) God uses the term "yokes of iron" ["מטות ברזל"] (verse 13). Explain what these symbolize. (5 points)

7. Read קל"ז, תהלים.

א על־נְהָרוֹת וּבְבֹל שֶׁם יִשְׁבְּנוּ גַם־פָּכִינוּ בְּזִכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן: עַל־
ג עַרְבִים בְּתוֹכָהּ תִּלְיֵנוּ כְּנִדּוֹתֵינוּ: כִּי שֶׁם וּשְׁאֵלֹנוּ שׁוֹבֵינוּ
ד דְּבַר־שִׁיר וְתוֹלְלֵינוּ שְׂמֵחָה שִׁירוֹ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: אִיךְ נִשְׁרֹד
ה אֶת־שִׁיר־הַיָּם עַל־אֲדָמַת נֹכַח: אִם־אֶשְׁבַּח יְרוּשָׁלַם תִּשְׁבַּח
ו יְמִינִי: תִּדְבֹּק לְשׁוֹנִי וְלִחְבִּי אִם־לֹא אֶזְכְּרִי אִם־לֹא אֶעֱלֶה
ז אֶת־יְרוּשָׁלַם עַל־רֹאשׁ שְׂמֵחָתִי: זָכַר ה' וּלְבָבִי אֲדוֹם אֶת יוֹם
ח יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוֹ עָרוֹ עַד הַיּוֹם בָּהּ: בְּתִבְבֹּל הַשְׂדֵּה
ט אֲשֶׁרִי שִׁישְׁלֵם־לָךְ אֶת־גְּמוּלָךְ שְׂגִמְלַת לָנוּ: אֲשֶׁרִי וְשִׁאֲחִי
וּנְפִץ אֶת־עַלְלֶיךָ אֶל־הַסֵּלַע:

- א. (1) This psalm describes the nation in the Babylonian exile. What historical event led to the nation's exile? In what secular year did this event occur? You may refer to **מלכים ב**, כ"ה, 8-12. (4 points)
- (2) Read verses 5-6 in the psalm above. These verses are recited at the Jewish wedding ceremony. Why do you think these verses were chosen for this ceremony? (6 points)
- ב. Some opinions hold that the writer of this psalm was afraid that the nation would assimilate in exile. Based on verses 1-4, name two actions that the exiles performed to prevent assimilation. Explain these actions, basing your answer on the text. (10 points)

Good Luck!

All rights reserved by the State of Israel.
It is forbidden to copy or disseminate any part of this document without permission from the Ministry of Education.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך